

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/6072.**

Benyújtás dátuma: **2023-11-14 22:01**

Parlex azonosító: **T7NC0Y0F0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Nagy Márton István, gazdaságfejlesztési miniszter**

Törvényjavaslat címe: **A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról**

A Kormány nevében benyújtom a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2023. évi törvény

a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról

1. §

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 21. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A 21. § (8) bekezdése és 23. § (1) bekezdése szerinti veszélyes technológia vizsgálata munkaegészségügyi szaktevékenység is.”

2. §

Az Mvt. 63/D. § (2) bekezdése a következő k) és l) ponttal egészül ki:

(Az alkalmazandó bejelentőlapot a munkavédelmi hatóság a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter hivatalos honlapján közzéteszi. A bejelentés tartalmazza)

„k) a bejelentő, adatszolgáltató nevét, címét és
l) a bejelentő telefonszámát, e-mail címét.”

3. §

Az Mvt. 64. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleset körülményeit is tisztázni kell a munkáltatónak.”

4. §

Az Mvt. 64. § (4) bekezdése helyébe a következő bekezdés lép és a § a következő (4a) és (4b) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A munkáltatónak a munkaképtelenséggel járó munkabalesetet és a fokozott expozíciós esetet haladéktalanul ki kell vizsgálnia, és a kivizsgálás eredményét munkabaleset esetén a munkabaleseti jegyzőkönyvben, fokozott expozíció esetén a jegyzőkönyvben kell rögzítenie.

(4a) A munkabaleset kivizsgálásának megkezdéséről a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosát tájékoztatni kell. A munkabaleset kivizsgálásában történő orvosi közreműködésről a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosa dönt.

(4b) Súlyos munkabaleset esetén a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosának részt kell venni a kivizsgálásban.”

5. §

Az Mvt. 64. § (5) bekezdése helyébe a következő bekezdés lép:

„(5) A munkáltató köteles a súlyos munkabaleset bekövetkezéséről a munkavédelmi hatóságot azonnal értesíteni.”

6. §

Az Mvt. 64/C. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés szerinti bejelentés céljára rendszeresített nyomtatványt és a kitöltési útmutatót a munkavédelmi hatóság a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter hivatalos honlapján közzéteszi. Az (1) bekezdés szerinti bejelentés tartalmazza:]

„a) a bejelentésazonosítót, a vármegye kódját, a bejelentő nevét, címét, telefonszámát, a bejelentés dátumát,”

7. §

Az Mvt. 70/A. § (1) bekezdése a következő e) és f) ponttal egészül ki:

[A munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviselőjére jogosultak maguk közül a következők szerint képviselőt vagy képviselőket (a továbbiakban: munkavédelmi képviselő) választani:]

„e) ha a munkáltató munkavédelmi képviselő választásra kötelezett, a munkavédelmi képviselő választást a kötelezettség keletkezésének napjától számított hat hónapon belül meg kell tartani;

f) azon munkáltatónál, ahol van választott munkavédelmi képviselő, a munkavédelmi képviselő mandátumának lejártát követően három hónapon belül a munkavédelmi képviselő választást meg kell tartani.”

8. §

Az Mvt. 79. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az Országos Munkavédelmi Bizottság az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó érdekegyeztető tevékenysége keretében]

„b) részt vesz a munkavédelem nemzeti politikájának kialakításában és értékelésében;”

9. §

Az Mvt. 87. §-a a következő 16. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában:]

„16. Technológia: a folyamat, illetve a folyamatok egysége, amellyel az adott cél elérhető.”

10. §

Az Mvt. 88. §-a a következő (4b) bekezdéssel egészül ki:

„(4b) Felhatalmazást kap a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg a munkavédelmi szakmai képesítések fokát.”

11. §

Az Mvt.

- a) 21. § (8) bekezdésében és 23. § (1) bekezdésében a „munkavédelmi szakképzettséggel” szövegrész helyébe a „munkavédelmi szakmai képesítéssel” szöveg,
 - b) 45. § (3) bekezdésében a „munkabiztonsági szaktevékenység” szövegrész helyébe a „munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység” szöveg,
 - c) 51. § (1) bekezdésében a „megfelelő szakképzettségű és számú” szövegrész helyébe az „elegendő számú és – ha erre vonatkozó szabály ezt előírja – megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező” szöveg,
 - d) 63/G. § (2) bekezdés c) pontjában a „munkáltató székhelyét, telefonszámát” szövegrész helyébe a „munkáltató székhelyét, adószámát vagy adóazonosító jelét, telefonszámát” szöveg,
 - e) 63/H. § (2) bekezdés c) pontjában a „munkáltató nevét, adószámát” szövegrész helyébe a „munkáltató nevét, adószámát vagy adóazonosító jelét” szöveg,
 - f) 64/C. § (1) bekezdésében az „a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter hivatalos honlapján közzétett jegyzékben szereplő” szövegrész helyébe az „az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 3. számú mellékletében szereplő” szöveg,
 - g) 65. § (3) bekezdésében az „A fokozott expozíciós eset” szövegrész helyébe az „A súlyos munkabaleset és fokozott expozíciós eset” szöveg,
 - h) 75. § (4) bekezdésében az „5 évig” szövegrész helyébe az „az Fktv.-ben meghatározott ideig” szöveg,
 - i) 79. § (1) bekezdés g) pontjában a „dönt” szövegrész helyébe a „véleményezi” szöveg,
 - j) 79. § (1) bekezdés g) pontjában az „ismeretanyag meghatározásával kapcsolatos kérdésekben” szövegrész helyébe az „ismeretanyagot” szöveg,
 - k) 81. § (4) bekezdés a) pontjában a „foglalkozás-egészségügyi szolgálatok munkavédelmi feladatainak” szövegrész helyébe a „munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységek” szöveg,
 - l) 84. § (2) bekezdésében a „köteles a bejelentett súlyos munkabalesetet” szövegrész helyébe a „köteles a tudomására jutott súlyos munkabalesetet” szöveg,
 - m) 87. § 4 pontjában a „szerszám vagy berendezés, amelyet” szövegrész helyébe a „szerszám, berendezés vagy eszköz, amelyet” szöveg,
 - n) 88. § (2) bekezdés d) pontjában a „mértékére és” szövegrész helyébe a „mértékét és a” szöveg,
 - o) 88. § (2) bekezdés g) pontjában az „és kötelező továbbképzési rendszerének” szövegrész helyébe az „és továbbképzésének” szöveg,
 - p) 88. § (4) bekezdés d) pont di) alpontjában a „rákkeltő anyagok” szövegrész helyébe a „rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagok” szöveg
- lép.

12. §

Hatályát veszti az Mvt.

- a) 63/D. § (2) bekezdés i) pontjában az „és” szövegrész,
- b) 63/I. §-a,
- c) 79. § (1) bekezdés f) pontja,
- d) 82. § (3) bekezdése.

13. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2024. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 12. § d) pontja 2024. február 1-jén lép hatályba.

14. §

Ez a törvény

- a)* a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2398 európai parlamenti és tanácsi irányelv és
- b)* a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról szóló, 2022. március 9-i (EU) 2022/431 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Általános indokolás

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló törvény indokolását az Indokolások Tárában – a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján – szükséges közzétenni.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) módosítására alapvetően a jogalkalmazás segítése és egységesítése miatt, valamint az egyes jogszabályok közötti koherencia megteremtése érdekében van szükség.

Felhatalmazó rendelkezés szükséges arra vonatkozóan, hogy miniszteri rendelet állapítsa meg a munkavédelmi képesítések besorolását, megfeleltetését aszerint, hogy az adott végzettség közép- vagy felsőfokúnak minősül. Ennek megvalósítása régi szakmai és munkáltatói igény, továbbá szükségszerű az Mvt. 2026-tól hatályba lépő módosítása kapcsán, mely szerint elkülönülnek a közép- és a felsőfokú végzettségekkel ellátható szaktevékenységek.

Az egészségügyi szolgáltató mint munkáltató adminisztratív terheinek csökkentése valósul meg, azáltal, hogy nem kell a munkavédelmi hatóság számára bejelentést tenni és a kockázatértékelést megküldeni az egészségügyi szolgáltatás keretében használt, éles vagy hegyes munkaeszközökkel kapcsolatban. A munkavédelmi hatóság az előírt adatokkal rendelkezik az Mvt. 63/F. §-a szerinti bejelentés és a munkavédelmi ellenőrzések során ellenőrzött dokumentációk alapján.

A munkavédelmi bírság kiszabására vonatkozó részletes szabályok a munkavédelmi bírság mértékére és kiszabására vonatkozó részletes szabályokról szóló 273/2011. (XII. 20.) Korm. rendeletben szerepelnek. Folyamatban van a 273/2011. Korm. rendelet hatályon kívül helyezése és új kormányrendelet megalkotása, mely egyben tartalmazza a munkavédelmi bírságra vonatkozó egységes szabályozást (a bírság mértékét és kiszabásának szabályait), ezért az Mvt.-ből a bírságösszeg törlésre kerül.

Ezen túl a tervezet tartalmaz olyan szakmai indokok (hatósági ellenőrzési, jogalkalmazói és a tanácsadási tapasztalatok) alapján szükséges módosításokat is, melyek megvalósulása az egységes jogalkalmazást segítik (pl. technológia fogalmának bevezetése, terminológia használat egységesítése, egyes munkavédelmi tárgyú bejelentések adatainak pontosítása, munkaeszköz fogalmának bővítése).

Részletes indokolás

1. §

A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat és az időszakos biztonsági felülvizsgálat munkaegészségügyi szaktevékenység is, de veszélyes technológia esetén azonban csak munkabiztonsági szakértő járhat el. A munkabiztonsági szakértő munkaegészségügyi szakértelemmel nem bír, ezért indokolt, hogy a veszélyes technológia üzembe helyezés előtti vizsgálata és időszakos felülvizsgálata munkaegészségügyi szaktevékenység is legyen. [Mvt. 21. § (9) bekezdés]

2. §

Az építési munkahelyen végzett tevékenység bejelentésével kapcsolatos adatokat szükséges pontosítani, mert az építtető és bejelentő nem szükségszerűen ugyanaz a személy. [Mvt. 63/D. § (2) bekezdés k), l) pont]

3-4. §

A hatósági ellenőrzési és tanácsadási tapasztalatok alapján a könnyebb és egyértelműbb jogalkalmazás érdekében szükséges a munkabalesetek kivizsgálására, bejelentésére vonatkozó rendelkezések pontosítása, szerkezeti módosítása. [Mvt. 64. § (1a) bekezdés, (4) bekezdés, (4a)-(4b) bekezdés]

5. §

A súlyos munkabalesetek esetén félreértésre adott okot a rendelkezés szóhasználata, mivel a súlyos munkabalesetről a munkavédelmi hatóságot értesíteni kell. A bejelentést a munkabaleseti jegyzőkönyv megküldésével kell megtenni. [Mvt. 64. § (4) bekezdés]

6. §

A foglalkozási megbetegedés bejelentésével kapcsolatos adatokat szükséges pontosítani. [Mvt. 64/C. § (2) bekezdés a) pont]

7. §

Tekintettel arra, hogy az Mvt. 70/A. § (1) bekezdés a) pontja munkáltatói kötelezettséget állapít meg, ahhoz határidőt is szükséges meghatározni. Jelenleg nincs szabályozva mennyi időn belül kell munkavédelmi képviselőt választani a tevékenység megkezdését követően, így a választás megtartása hosszú ideig elodázható, mely idő alatt a munkavállalók nem tudnak élni érdekképviselői jogaikkal. [Mvt. 70/A. § (1) bekezdés e)-f) pont]

8. §

Az Országos Munkavédelmi Bizottság feladatkörének módosítása szükséges, mert a Bizottság a munkavédelem nemzeti politikájának intézkedési és ütemtervének kialakításában, a nemzeti politika felülvizsgálatában nem vesz részt. [Mvt. 79. § (1) b) pont]

9. §

A technológia fogalma eddig nem volt definiálva. Mivel több kérdés érkezik ezzel kapcsolatban indokolt a definíció meghatározása a könnyebb jogértelmezés és jogalkalmazás érdekében. [Mvt. 87. § 16. pont]

10. §

A munkavédelmi jogszabályok több esetben hivatkoznak a munkavédelmi végzettség fokára azonban a képesítések besorolása, megfeleltetése (hogy közép vagy felsőfokúnak számít-e egy képzettség) jelenleg hiányzik. A miniszteri rendeleti felhatalmazással rendeletbe kerülne ez a megfeleltetés, ami segítené a munkáltatókat annak eldöntésében, hogy a munkavédelmi feladatokat ellátó személy közép vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezik-e. A felhatalmazó rendelkezés és ezt követően a képesítések besorolása elengedhetetlen az Mvt. már elfogadott és 2026. január 1-jén hatályba lépő módosítása miatt, mely szerint egyes munkabiztonsági szaktevékenységek esetén elkülönül, hogy azt közép vagy felsőfokú végzettséggel lehet ellátni. [Mvt. 88. § (4b) bekezdés]

11. §

Szövegcsérés módosítások

Az a) ponthoz

A jelenlegi oktatási rendszer szabályai alapján az Mvt.-ben szereplő szakképesítés megnevezés már nem fedi le teljes egészében a munkavédelem területén megszerezhető végzettségeket, valamint a szakképzésben és a felsőoktatásban is más kontextusban használják a szakképzettséget, ezért szükséges az Mvt.-ben a tágabb fogalom használata. [Mvt. 21. § (8) bekezdés, 23. § (1) bekezdés]

A b) ponthoz

A mentési terv a bekövetkezett események miatt (elsősegélynyújtás) munkaegészségügyi- és orvosi mentési feladatokat is tartalmaz, ezért ezt indokolt az Mvt.-ben is külön nevesíteni. [Mvt. 45. § (3) bekezdés]

A c) ponthoz

A szak- és felnőttképzés kapcsán bekövetkezett változások miatt szükséges a szakképzettség szó módosítása, a rendelkezés pontosítása. [Mvt. 51. § (1) bekezdés]

A d) és e) pontokhoz

A bejelentésekkel kapcsolatos adatokat szükséges pontosítani. [Mvt. 63/G. §, Mvt. 63/H §.]

Az f) ponthoz

A bejelentendő foglalkozási megbetegedések jegyzékét jelenleg a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter honlapján közzétett jegyzék tartalmazza. Ezzel párhuzamosan az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüak tv.) 3. számú melléklete is tartalmazza a bejelentendő foglalkozási megbetegedések jegyzékét.

A 10184. számú EU Pilot eljárás kapcsán szükséges módosítás (vállalt hatálybalépés dátuma: 2023.12.31.), hogy a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet a honlapon közzétett jegyzék helyett az Eüak tv. mellékletére hivatkozzon, így ezzel párhuzamosan a jogszabályi koherencia biztosítása érdekében szükséges az Mvt. rendelkezés módosítása is. [Mvt. 64/C. § (1) bekezdés]

A g) ponthoz

Szükséges annak konkrét rögzítése, hogy a súlyos munkabaleset kivizsgálása is munkaegészségügyi szaktevékenység. [Mvt. 65. § (3) bekezdés]

A h) ponthoz

A munkavédelmi képviselők képzése a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Fktv.) szerinti felnőttképzés keretében valósul meg. Az Fktv. tartalmazza a felnőttképzésre vonatkozó nyilvántartás őrzési idejét, így azt nem szükséges az Mvt.-ben is feltüntetni. [Mvt. 75. § (4) bekezdés]

Az i) ponthoz

Az Országos Munkavédelmi Bizottság feladatkörének módosítása tekintettel arra, hogy a döntési hatáskör államigazgatási feladat. [Mvt. 79. § (1) bekezdés g) pont]

A j) ponthoz

Az i) ponttal összefüggő pontosító módosítás. [Mvt. 79. § (1) bekezdés g) pont]

A k) ponthoz

A munkavédelmi hatóság nem a foglalkozás-egészségügyi szolgálatok munkavédelmi feladatainak megvalósítását ellenőrzi, hanem a szaktevékenységek ellátását, ezért szükséges a pontosítás. [Mvt. 81. § (4) bekezdés a) pont]

Az l) ponthoz

Az Mvt. 64. § (5) bekezdésének módosításával összhangban szükséges módosítás. A súlyos munkabalesetet a munkavédelmi hatóság köteles kivizsgálni, függetlenül attól, hogy arról a baleset bekövetkezésekor értesül, vagy a baleset bejelentésekor (munkabaleseti jegyzőkönyv megküldése) szerez tudomást. [Mvt. 84. § (2)]

Az m) ponthoz

A hatósági és jogalkalmazói tapasztalatok alapján bővíteni szükséges a munkaeszköz fogalmát.

[Mvt. 87. § 4. pont]

Az n) ponthoz

Összhangban a 12. § d) pontjában foglalt módosítással, módosítani szükséges a bírsággal kapcsolatos felhatalmazás elnevezését. [Mvt. 88. § (2) bekezdés d) pont]

Az o) ponthoz

Tekintettel arra, hogy az Mvt.-ből törlésre kerül a munkavédelmi bírság összege és az egységesen, kormányrendeletben kerül szabályozásra, szükséges a felhatalmazó rendelkezés módosítása. [Mvt. 88. § (2) g) pont]

A p) ponthoz

Technikai módosítás a 2022/431 eu irányelv szóhasználatának megfelelően. [Mvt. 88. § (4) bekezdés d) pont di) alpont]

12. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések

Az a) ponthoz

A kötőszót érintően technikai módosítás az Mvt. 63/D. § módosítása miatt. [Mvt. 63/D. § (2) bekezdés i) pont]

A b) ponthoz

A HOSPEM és az EPSU közötti, a kórházakban és az egészségügyi ágazatban előforduló, éles vagy hegyes eszközök által okozott sérülések megelőzéséről szóló, 2010. május 10-i keretmegállapodás végrehajtásáról szóló 2010/32/EU tanácsi irányelv nem írja elő a kockázatértékelés megküldését a munkavédelmi hatóság számára és az Mvt. 63/I. §-ban meghatározott adattartalom szerinti bejelentést. A magyar szabályozás szigorúbb, mint amit az irányelv előír.

A kockázatértékelés dokumentuma az egészségügyi szolgáltató méretétől és az általa nyújtott szolgáltatások komplexitásától függően akár több száz oldalas is lehet, így ennek megküldése és a dokumentumok megőrzése nyomtatott és elektronikus formában is nehézséget jelenthet (több száz megabájtnyi fájlok tömörítése és mentése).

Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt, éles vagy hegyes munkaeszközökkel kapcsolatban a munkavédelmi hatóság az előírt adatokkal rendelkezik az Mvt. 63/F. §-a szerinti bejelentés és a munkavédelmi ellenőrzések során ellenőrzött dokumentációk alapján, ezért a 2 bejelentés között jelentős átfedés van. A tervezetben szereplő módosítás csökkenti a munkáltatók és a munkavédelmi hatóság adminisztratív terheit. [Mvt. 63/I. §]

A c) ponthoz

Az Országos Munkavédelmi Bizottság feladatkörének módosítása szükséges, a Bizottság nem

rendelkezik olyan saját adatokkal, mely a tanácsadási tevékenység ellátását segítené. [Mvt. 79. § (1) bekezdés f) pont]

A d) ponthoz

Folyamatban van a munkavédelmi bírság mértékére és kiszabására vonatkozó részletes szabályokról szóló 273/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezése és új kormányrendelet megalkotása, mely egyben tartalmazza a munkavédelmi bírságra vonatkozó egységes szabályozást (a bírság mértékét és kiszabásának szabályait), ezért az Mvt.-ből a bírságösszeg törlésre kerül. [Mvt. 82. § (3) bekezdés]

13. §

Hatályba léptető rendelkezések.

14. §

Jogharmonizációs záradék.